

Treningi umiejętności społecznych a interpretacja sytuacji stresowej przez pacjentów z podwójnym rozpoznaniem

Influence of social skills training on the interpretation
of stressful situation by dual diagnosis patients

Maryla Sawicka¹, Paweł Bronowski², Sylwia Kluczyńska²

¹ Instytut Psychiatrii i Neurologii

² Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej

Abstract – Introduction. The aim of the research was to study how stressful situations are interpreted by dual diagnosis patients, patients with schizophrenia and those addicted to psychoactive substances, and if their way of interpreting stressful situations is modified by participation in a social abilities training programme.

Material and method. Study participants were 90 patients of the Institute of Psychiatry and Neurology diagnosed with addiction, schizophrenia and both (dual diagnosis patients). Every patient was examined twice, before and after beginning of a social skills training programme. The following measures were used: Challenge, Threat, Loss Scale by Sęk and Szaładziński, Michigan Alcoholism Screening Test (MAST), Social-Demographic Data Questionnaire and an interview with the patient and his family.

Results. At the time of the first measurement there were no differences between study groups as to the interpretation of stressful situations. A group comparison at first and the second time of measurements shows statistically significant changes among the addicted patients group. For the group diagnosed with schizophrenia statistically significant changes occurred in the way a situation of loss was interpreted. Dual diagnosis patients changed their response patterns when confronted with a situation of threat. The observed change concerning the reduction of threat estimation among the dual diagnosis patients can be seen as an outcome of the social abilities training.

Key words: stress, addiction, schizophrenia, mental illness, rehabilitation

Streszczenie – Wstęp. Celem pracy było zbadanie, w jaki sposób interpretują sytuację stresową pacjenci z podwójnym rozpoznaniem, ze schizofrenią i osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych oraz czy ich udział w treningach umiejętności społecznych modyfikuje sposób interpretowania sytuacji stresowej.

Materiał i metoda. W badaniu wzięło udział 90 pacjentów Instytutu Psychiatrii i Neurologii z rozpoznaniem uzależnienia od substancji psychoaktywnych, schizofrenii oraz osoby łączące oba rozpoznania i określane jako chorzy z podwójnym rozpoznaniem. Każdy z pacjentów został przebadany dwukrotnie, przed rozpoczęciem treningu umiejętności społecznych oraz po jego zakończeniu. Wykorzystano następujące narzędzia badawcze: Skalę Wyzwanie, Zagrożenie, Strata – autorstwa Sęka i Szaładzińskiego, Test Uzależnienia od Alkoholu (MAST), kwestionariusz danych społeczno-demograficznych oraz kwestionariusz wywiadu z pacjentem i jego rodziną.

Wyniki. W pierwszym pomiarze żadna z tendencji do interpretowania sytuacji stresowej nie dominowała nad innymi we wszystkich grupach. Różnice, jakie odnotowano w obrębie poszczególnych